

BIJBELSTUDIECONFERENTIE 18+

HOREN én DOEN

Praktisch geloven
volgens Jakobus

D.V. 22-25 maart 2024

Koos Vorrinckhuis in Lage Vuursche

Deelthema's

- 1 Geloof wordt beproefd, tot zegen | Spreker Ds. G.I van Asperen
- 2 Geloof uit zich in christelijke daden | Spreker Ds. G.K. Terreehorst
- 3 Geloof houdt de tong in toom | Spreker Ds. A.I Speksnijder
- 4 Geloof ontvangt wonderen op het gebed | Spreker Ds. R.C Boogaard

THEMA: 'HOREN ÉN DOEN' Praktisch geloven volgens Jakobus

Deze conferentie luisteren we naar wat de HEERE ons te zeggen heeft vanuit de brief van Jakobus. En als het goed is luisteren we niet alleen, maar doen we ook wat de HEERE zegt en gaan we aan de slag met wat de HEERE van ons vraagt. Weduwen bezoeken, bidden voor de zieken, op onze tong bijten als zij kwaad tot stand zou brengen; het zijn maar een paar opdrachten uit de vele die in de brief van Jakobus te vinden zijn.

Jakobus lijkt qua stijl op de oudtestamentische wijsheidsliteratuur. De brief is eigenlijk één groot pleidooi om niet alleen te luisteren naar wat de HEERE ons te zeggen heeft, maar om ook in beweging te komen, om te doen wat Hij wil. In de brief zijn uitzonderlijk veel bevelen te vinden. Die onderstrepen het belang dat Jakobus hecht aan de praktijk van het geloof.

Nu kun je op verschillende manieren reageren. Misschien gaan je nekharen recht-
overeind staan als je dit leest, want dit klinkt wel erg activistisch. En er is toch niemand die goed doet, zelfs niet tot één toe (Rom. 3:12)? Of je krijgt de bibbers, want doen wat God gebiedt, dat schijnt een onmogelijke opgave. Jezus zegt toch in de Bergrede: 'Wees volmaakt, zoals jullie Vader in de hemel volmaakt is' (Matth. 5:48)? Misschien heb jij deze gedachten helemaal niet, en begin je juist te wiebelen op je stoel van enthousiasme. Je legt deze gids het liefst zo snel mogelijk naast je neer, want eindelijk mogen de handen uit de mouwen.

Met al deze gevoelens zit je op deze conferentie op een goede plek, waar de HEERE spreekt. En als de HEERE spreekt, wie zal Zijn kracht dan kunnen tegenhouden? 'Hij spreekt, en het is er; Hij gebiedt, en het staat er' (Ps. 33:9). 'En God zei: Daar zij licht. En daar werd licht' (Gen. 1:3). 'Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods' (Rom. 10:17). Met andere woorden, als God spreekt, dan ontstaan geloof, activiteit, heil. Zolang wij tijdens deze conferentie onze oren niet sluiten, maar biddend luisteren naar wat de HEERE ons te zeggen heeft, zitten we goed, doen we het goede, komt het goed.

Het luisteren naar Gods stem is gedurende de conferentie als volgt gestructureerd. We luisteren naar de volgende Bijbelgedeelten waaraan de volgende deelthema's verbonden zijn:

- Jakobus 1:1-18 'Geloof wordt beproefd tot zegen'
- Jakobus 1:19-27 en 2:14-17 'Geloof uit zich in christelijke daden'
- Jakobus 3:1-18 'Geloof houdt de tong in toom'
- Jakobus 5:13-18 'Geloof ontvangt wonderen op het gebed'

Laten wij goed luisteren naar wat de HEERE tot ons te zeggen heeft. Zoals Hij door Zijn woord de hemel en aarde heeft geschapen, zo brengt Hij door Zijn woord een volkomen zaligheid tot stand voor iedereen die in Hem gelooft. Hét Woord, Jezus Christus, heeft uitgeroepen: 'Het is volbracht!' Aan dat machtswoord hoeven wij niets toe te voegen, maar wij mogen uit dat woord leven in het geloof, in dankbaarheid aan zo'n machtige en genadige God.

1

DEELTHEMA 1: 'Geloof wordt beproefd tot zegen' Jakobus 1:1-18

Ds. G.J. van Asperen

Jakobus richt zich in zijn brief tot gelovigen die verspreid en verstrooid zijn in het Romeinse Rijk. Veel van deze christenen ondervinden onderdrukking en andere vormen van geloofsbeproeving. Jakobus leeft niet zozeer met hen mee door met hen mee te zuchten, maar roept de beproefde christenen op om zich te verheugen in hun moeilijke omstandigheden.

Juist door zich te verblijden dat God hun geloof op de proef stelt, laat zien dat ze de beproeving ontvangen als vanuit Gods vaderlijke hand. Die hen graag dichter tegen Zich aantrekt en hen niet overlaat aan zichzelf. Wanneer zij zich in hun lastige situatie richten op hun God, in geloof en gebed, zal Hij Zich over hen ontfermen door hun 'mildelijk' wijsheid te geven. Ten slotte zullen zij, die de HEERE liefhebben, de door Hem beloofde 'kroon des levens' ontvangen.

Jakobus onderscheidt in dit hoofdstuk de beproeving van het geloof die bij God vandaan komt, en de verzoeking van de gelovige die in ieder geval niet bij God vandaan komt. Als gelovigen toegeven aan hun verkeerde verlangens, zullen zij zondigen en in de dood eindigen. Met andere woorden, geloven is een uiterst serieuze zaak, je kunt je er niet met een Jantje van Leiden van afmaken. Tegelijkertijd is het de HEERE die bij moeilijke, verleidelijke en uitzichtloze situaties wijsheid geeft en Zijn zegen geeft aan hen die volharden in het geloof.

Gespreksvragen

1. Neem de tijd om met elkaar kennis te maken. Je praat veel makkelijker als je weet met wie je deze conferentie nauw optrekt!
2. Wat heeft je in de lezing geraakt of aan het denken gezet?
3. Wat herken je in je leven van geloofsbeproeving?
Wat heeft Jakobus hierop te zeggen?
4. Wat herken je in je leven van verzoeken die je willen laten zondigen?
Wat heeft Jakobus hierop te zeggen?
5. Wat betekent Jakobus 1 voor je leven en in het bijzonder voor je gebedsleven?

2 DEELTHEMA 2: 'Geloof uit zich in christelijke daden' Jakobus 1:19-27 en 2:14-17

Ds. G.K. Terreehorst

Jakobus legt er in zijn brief de vinger bij dat geloof zich in het dagelijkse leven moet laten zien. In deze twee gedeelten uit de brief komt dat nadrukkelijk naar voren. Horen en doen vormen een eenheid. Het is mooi, verrassend en ontspannend dat Jakobus hier niet oproept tot een wettisch leven, om nog wat te verdienen bij God, maar tot een leven in de vrijheid van de christen.

Wie in God gelooft, zich aan Hem toevertrouwt en Hem in alles wil volgen, bevindt zich niet meer onder de klem van de wet, maar in de ruimte om ontspannen, vreedzaam en in de wetenschap dat de HEERE van hem of haar houdt, Hem te dienen. Dit dienen is binnen de kaders van Gods wet. Dat vormt geen enkele belemmering, maar biedt juist de ruimte om Hem te dienen en het goede te doen. Elke 'ruimte' heeft namelijk kaders en betere kaders dan die de HEERE Zelf aangeeft kunnen wij ons niet bedenken en wensen.

Wat is het dan heerlijk om juist naar hen om te zien over wie de HEERE Zich Zelf ook in het bijzonder ontfermt: wezen, weduwen en anderen die onrecht ondergaan. Mensen die moeilijk de eindjes aan elkaar kunnen knopen of die om wat voor reden of oorzaak dan ook, opleven als zij de liefde van de HEERE proeven. Die liefde proeven zij in het goede dat hun wordt betoond vanuit een hart dat de HEERE liefheeft.

Gespreksvragen

1. Wat heeft de HEERE aan ons meegegeven in de lezing?
Wat heeft je geraakt in de lezing?
Welke vragen heb je naar aanleiding van de lezing?
2. Hoe legt Jakobus uit dat 'horen' en 'doen' in het geloof bij elkaar horen?
3. In welk perspectief plaatst Jakobus het 'doen' van christenen?
Leven gelovigen naar Gods wet omdat het moet of omdat ze graag zo leven? Waarom?
4. Wat herken je van het horen en doen van het geloof?
Wat vind je daarin misschien moeilijk?
5. Hoe krijgt het geloof handen en voeten in de praktijk van onze levens?
Bespreek enkele voorbeelden die kunnen helpen om deze vraag te beantwoorden.

3

DEELTHEMA 3: 'GELOOF HOUDT DE TONG IN TOOM' Jakobus 3:1-18

Ds. A.J. Speksnijder

Jakobus laat in het derde hoofdstuk van zijn brief zien welke kracht er in de tong zit, in wat zij spreekt. Als de tong onbedwongen misbruikt wordt, 'hoewel het een klein lid is (...), zo wordt daardoor dikwijls een grote brand van twist, op-roerigheid, oorlog, enz., ontstoken, waardoor kerken, landen en steden verwoest worden', alsook 'allerlei ongerechtigheid, als kijken, lasteren, vechten, doodslaan, enz.' (kanttekeningen 18 en 19 bij vers 6).

Beelden van het bit in de bek van een paard, het roer van een schip en een klein vuur dat bij wijze van spreken de hel in brand zet, maken de kracht van taal duidelijk. Met onze tong kunnen wij veel kwaads aanrichten, maar ook veel goeds. Met onze tong loven wij ook God! Dit kan toch niet samengaan?

Nee, dat vindt Jakobus ook. Uit een bron komt niet tegelijk zoet en zout water naar boven en een vijgenboom geeft geen olijven. Daarom moet onze tong 'uit een stuk zijn' door slechts goede, eervolle, waardige woorden te spreken en te zingen. Verder roept Jakobus ertoe op om een goed leven te leiden in zachtmoedige wijsheid, om niet partijdig te oordelen door een 'zaak' niet te nauw te onderzoeken en te onderscheiden, en om zo niet al te gemakkelijk en scherp te oordelen over de woorden en werken van de mensen om ons heen (kanttekening 53 bij vers 17). Zo draagt onze tong en heel onze levenswandel bij aan het zoveel mogelijk bewaren van de vrede.

Kortom, Jakobus pleit hier niet voor het lef om ons van onze eventuele onmondigheid te ontdoen, maar voor een wacht voor onze lippen en een Beschermers van onze tong, zodat wij volmondig de lof van de HEERE verkondigen.

Gespreksvragen

1. Wat heeft de Heere aan ons meegegeven in de preek? Wat heeft je geraakt in de preek? Welke vragen heb je naar aanleiding van de preek?
2. Als de mond overloopt van waar het hart vol van is, wat betekent dat voor wat we wel of niet zeggen?
3. Welke waarde kan er liggen in zwijgen in plaats van spreken volgens Jakobus 3?
4. Hoe kan de kerk zich en hoe kunnen wij ons verhouden tot de 'mondige mens' van vandaag de dag?
5. Welk licht geeft 'de wijsheid van boven' op de bovenstaande vragen?

4 DEELTHEMA 4: 'GELOOF ONTVANGT WONDEREN OP HET GEBED'

Jakobus 5:13-18

Ds. R.C. Boogaard

Aan het slot van zijn brief spreekt Jakobus over de kracht van het gebed. In de verkondiging vanuit dit gedeelte leggen we ons oor in het bijzonder te luister bij vers 16:

Belijdt elkander de misdaden, en bidt voor elkander, opdat gij gezond wordt. Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel.

Jakobus 5:16

Het belijden van zonden wordt in de kerk vaak uitgelegd in de relatie tussen God en een mens, maar wat minder vaak in relaties tussen christenen. Jakobus legt hier in vers 16 de vinger bij. In de wereld om ons heen, die net zo goed resoneert in ons hart, lijkt het cancelen van bijvoorbeeld bekende Nederlanders aan de orde van de dag. Elkaar vergeven vormt daarbij een vreemde eend in de bijt.

Het christelijk geloof kenmerkt zich echter dat het niet uitgaat van een cancelcultuur, maar van een genaderijke omgeving waarin vergeving en herstel van relaties kunnen groeien en bloeien. Hoe mooi zou het zijn als de kerk bekend komt te staan als een elkaar liefhebbende, vergevende en ondersteunende gemeenschap! Ook al zal dat misschien eerst wat schoorvoetend gaan, misschien wat aarzelend en met schaamte op het gezicht. Maar als we elkaars zonden en zorgen samen in de handen van de HEERE leggen, zal schaamte plaatsmaken voor een glimlach op ons gezicht en een vrede en vrijheid die ons verstand te boven gaan. Het geloof ontvangt wonderen op het gebed!

Gespreksvragen

1. Wat heeft de HEERE aan ons meegegeven in de preek?
Wat heeft je geraakt in de preek?
Welke vragen heb je naar aanleiding van de preek?
2. Wat zie je van de cancelcultuur om je heen en misschien wel in je eigen leven?
3. Hoe zou het elkaar belijden van de misdaden en het voor elkaar bidden er concreet uitzien?
4. Wat betekent het dat het gebed van de rechtvaardige veel vermag?
5. Wat neem je mee uit de Jakobusbrief voor de komende tijd?